Protocol Dyslexie

Protocol Dyslexie

Vooraf: Onderstaand Protocol Dyslexie is geschreven tegen de achtergrond van het uitgangspunt dat het Rijnlands Lyceum Oegstgeest een stimulerende leeromgeving wil bieden aan alle leerlingen, dus ook aan leerlingen die te maken hebben met een leerhandicap. Leidend principe daarbij is dat leerlingen met een leerhandicap moeten kunnen rekenen op de steun en de aandacht van de onderwijsgevende die nodig is om hen te brengen tot een onderwijsresultaat dat van alle havo/vwo-leerlingen gevraagd wordt. Leerlingen met een leerhandicap worden dus niet vrijgesteld van verplichtingen of afwijkend beoordeeld: wel kan de weg die naar beoordeling leidt verschillen van de weg die leerlingen zonder leerhandicap volgen.

Protocol Dyslexie, Begeleiding en Beoordeling

1. *Vooraf*:

   Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest hanteert ten aanzien van de begeleiding en beoordeling van dyslectische leerlingen de volgende definitie, geformuleerd door de Stichting Dyslexie Nederland:
   Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door hardnekkige problemen in de automatisering van de woordidentificatie (lezen) en/of schriftbeeldvorming (spellen).

2. *Toelatingsbeleid*:

   Bepalend voor de toelating tot Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest is het advies van de directeur van de basisschool. Het advies van de basisschool dient minimaal havo te zijn. Leerlingen die aan het advies voldoen kunnen niet geweigerd worden op grond van aanwezigheid van een leerhandicap, zoals dyslexie. Voor toelating tot de tweetalige brugklas is een vwo-advies noodzakelijk.

3. *Signalering en diagnose*:

   Leerlingen die bij aanmelding tot de school een testrapport overleggen worden automatisch ter kennis gebracht van de zorgcoördinator. In de brugklas wordt bij het vak Nederlands en bij de moderne vreemde talen aandacht besteed aan spelling. Leerlingen die uitvallen bij de talen na de eerste periode maken een signaleringsdictee. Als de uitkomsten afwijken, volgen de leerlingen steunles Nederlands gedurende 2 periodes. Hierna volgt weer een dictee. Hierna worden ouders van de afwijkende uitkomsten op de hoogte gesteld en kunnen in voorkomende gevallen besluiten hun kind extern te laten testen.
   In de hogere leerjaren neemt de zorgcoördinator in geval van het vermoeden van aanwezigheid van dyslexie contact op met ouders. Om voor begeleiding en ondersteuning als dyslectische leerling in aanmerking te komen dient te allen tijde een dyslexieverklaring op school aanwezig te zijn. Bevoegd tot het afgeven van een dyslexieverklaring zijn:

- professionals die gekwalificeerd zijn voor het uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek;
- daartoe een academische graad als klinisch psycholoog of orthopedagoog hebben en als zodanig voorkomen op de BIG-registratie (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg).

4. *Begeleiding en ondersteuning*:

Gedurende de gehele schoolloopbaan op het Rijnlands Lyceum Oegstgeest kan een dyslectische leerling een beroep doen op de ondersteuning van de zorgcoördinator. De zorgcoördinator opereert centraal in de communicatie tussen leerling, mentor, vakdocenten en ouders en organiseert bij proefwerkweken en examens alle uitvoerende zaken die met ondersteuning van dyslectische leerlingen te maken hebben. De zorgcoördinator heeft geen remediale rol. De mentor opereert centraal in de communicatie met leerling en vakdocenten.
Ondersteuning van dyslectische leerlingen vindt op een aantal manieren plaats:

a. Centraal geregelde ondersteuning
   - Leerlingen die toegelaten zijn tot de dyslexiegroep kunnen tijdens de proefwerkweken gebruikmaken van de verlengde toetstijd van 10 minuten per klokuur.
   - Tijdens de proefwerken mogen dyslectische leerlingen het proefwerk op de laptop maken (vergroot of met behulp van het programma Kurzweil).
   - Dyslectische eindexamenkandidaten kunnen bij schriftelijke toetsen voor het examendossier gebruikmaken van de verlengde toetstijd. Voor toetsen van het Centraal Examen is de maximale verlenging van de toetstijd 30 minuten. In beide gevallen kan de kandidaat ervoor kiezen de toets met behulp van de computer te maken of met behulp van Kurzweil.

b. Decentrale, individuele ondersteuning
   Dyslexie is geen eenduidige aandoening. Niet alleen zijn er graduele verschillen in de mate van ernst van de stoornis, ook zijn er vele manifestatievormen die alleen of in combinatie met elkaar kunnen voorkomen. De meest voorkomende vormen zijn de volgende:
   - problemen met woordherkenning
   - technisch lezen
   - spelling
   - het onthouden van losse op zichzelf staande gegevens zoals jaartallen, plaatsnamen of muzieknoten
   - het onthouden van begrippen en formules bij exacte vakken
   - moeilijk verschillen kunnen horen tussen de klanken in woorden
   - twee dingen tegelijk doen, bijvoorbeeld schrijven en luisteren

   Dit gegeven maakt maatwerk bij de ondersteuning op vakniveau noodzakelijk. Docenten van het Rijnlands Lyceum Oegstgeest zijn bekend met het fenomeen dyslexie en zijn in staat te beoordelen welke ondersteuning op hun specifieke vakgebied aan individuele dyslectische leerlingen geboden kan of moet worden. Zowel ten aanzien van het proces van verwerking van de leerstof als ten aanzien van toetsing neemt de vakdocent in eigen verantwoordelijkheid beslissingen daaromtrent. Uitgangspunt daarbij is dat de dyslectische leerling uiteindelijk de leerstof moet beheersen op het niveau dat voor alle andere leerlingen geldt; de weg daarnaar toe kan voor dyslectische leerlingen afwijkend zijn.

5. *Beoordeling*

Leerlingen worden per rapportperiode beoordeeld met een cijfer. Tijdens de eindrapport-vergadering wordt op basis van de configuratie van eindcijfers en het bestaande bevorderingsreglement een besluit genomen over de voortzetting van de leerweg. Hierbij hanteert Het Rijnlands Lyceum geen vormen van dispensatie voor dyslectische leerlingen. Het rapportcijfer drukt op gelijke wijze voor dyslectische en niet-dyslectische leerlingen het prestatieniveau van de leerling uit. Dat laat onverlet dat het middel (de toetsing) om te komen tot uiteindelijke beoordeling voor dyslectische leerlingen afwijkend kan zijn.
Indien voor dyslectische leerlingen bij voortgangstoetsen gekozen wordt voor alternatieve toetsvormen waarborgt de docent dat het niveau van de te leveren prestatie vergelijkbaar is aan het niveau dat geëist wordt van alle andere leerlingen.